

НОВИ САД - На данашњи дан 1976. године умрла је енглеска књижевница Агата Кристи, аутор бројних детективских романа, али и драмских дела. Написала је и необично занимљиву аутобиографију. Дела: "Убиство Роџера Ајкрофта", "Леш у саркофагу", "Убиство у Оријент експресу", "Десет малих црнаца", "Вашар злочина", "Никотин", "Тајна замка Чимниз", "Тајна седам бројчаника", "Отворених карата", "Убиство у Месопотамији".

Данас је петак, 12. јануар, 12. дан 2018. До краја године има 353 дана.

812 - Изасланици византијског цара Михаила I Рангабеа су с франачким царем Карлом Великим у Ахену склопили мир после више од деценије рата. Један од узрока рата било је Карлово крунисање 800. у Риму за римског цара, што је титула на коју је искључиво право имао владар Константинопоља. Тај споразум је имао веома озбиљне последице за српске земље - оне су подељене линијом која ће временом постати граница источног и западног хришћанства.

1628 - Рођен је француски писац Шарл Перо аутор чувене збирке бајки "Вилинске приче", у којој су и деци широм света познате бајке "Мачак у чизмама", "Црвенкапа", "Плавобради", "Успавана лепотица". Остала дела: "Век Луја Великог", "Поређења старих и модерних".

1773 - У Чарлстону у Јужној Каролини основан је први музеј у САД.

1829 - Умро је немачки писац Фридрих фон Шлегел, најзначајнији теоретичар немачког романтизма и један од првих европских модерниста. С братом Аугустом Вилхелмом Шлегелом уређивао је главни романтичарски часопис "Атенеум". Поред радова о античкој књижевности, есеја, песама и приповедака, писао је афоризме. Дела: роман "Луцинда", "Историја старе и нове књижевности" (један од првих прегледа светске литературе).

1852 - Рођен је француски маршал Жозеф Жак Сезер Жофр, творац ратног плана Француске у Првом светском рату и победник одсудне битке на Марни 1914. Крајем 1916. смењен је с положаја главнокомандујућег француских армија због неуспеха у операцијама 1915. и 1916.

1876 - Рођен је амерички књижевник Џек Лондон, један од најчитанијих аутора прве половине 20. века. Његова дела имају истовремено и авантуристичку и социјалну ноту. Радио је као разносач новина, копач злата, ратни дописник за време Руско-јапанског рата. Тежак живот, напоран рад, новчане недаће, али и склоност алкохолу, произвели су нервно растројство и самоубиство у 40. години. Био је јасно политички опредељен и ангажован као убеђени комунист. Написао је око 50 приповедака и романа. Дела: "Зов дивљине", "Бели очњак", "Гвоздена пета", "Мартин Идн", "Људи са понора", "Злато", "Краљ алкохол", "Џери острвљанин", "Морски вук", "Месечева долина", "Приче с јужних мора".

1876 - Рођен је италијански композитор немачког порекла Ермано Волф-Ферари, обновитељ италијанске комичне опере, који је компоновао углавном према комедијама италијанског писца Карла Голдонија. Компоновао је и инструменталне композиције и кантате. Дела: опере "Четири грубијана", "Радознале жене", "Школа за очеве", "Сузанина тајна".

1878 - Рођен је мађарски писац Ференц Молнар, творац публицистичког стила у мађарској литератури, који је романом "Јунаци Павлове улице" створио класично дело омладинске књижевности. У позоришним комадима је исказао изузетну технику и духовитост. Остала дела: драме и комедије "Лилиом", "Вук", "Гардист", "Црвени млин",

"Чудо међу брдима", "Лабуд", "Олимпија", "Игра у дворцу".

1893 - Рођен је немачки ратни злочинац Херман Вилхелм Геринг, рајхсмаршал Трећег рајха и оснивач злогласне нацистичке политичке полиције - Гестапо. Познат је и као организатор незапамћене пљачке културног блага широм окупиране Европе. Као министар ваздухопловства одговоран је за бомбардовање незаштићених градова и масовно страдање цивила у Другом светском рату. После смртне пресуде коју му је због ратних злочина изрекао Међународни суд у Нирнбергу, убио се у октобру 1946. испивши отров.

1899 - Рођен је швајцарски биохемичар Паул Херман Милер, добитник Нобелове награде за медицину 1948. који је открио инсектицид ДДТ.

1932 - Хети Каравај, демократа из Арканзаса, постала је прва жена изабрана у Сенат САД.

1964 - Збацивањем султана у Занзибару - месец дана пошто је та острвска афричка држава у Индијском океану постала независна - окончан је устанак и проглашена је република с председником Абеидом Карумеом. Занзибар се четири месеца доцније ујединио с Тангањиком и образована је Танзанија.

1990 - Румунски председник Јон Илијеску саопштио је да је Комунистичка партија Румуније стављена ван закона.

1991 - Конгрес САД одобрио је председнику Џорџу Бушу да војном силом избаци ирачку армију из Кувајта.

1992 - Влада Алжира је дан после оставке шефа државе Бенџеида Шадлија одложила другу рунду парламентарних избора, образложивши то "немогућношћу настављања изборног процеса". На изборима је водио исламски Фронт националног спаса, а исламисти су убрзо одговорили терористичким нападима.

1993 - На мировним преговорима у Женеви председник Републике Српске Радован Караџић прихватио је уставне принципе предвиђене Венс-Оеновим мировним планом за БиХ.

1995 - Савет безбедности Уједињених нација је за још 100 дана продужио делимичну суспензију санкција Савезној Републици Југославији.

1996 - Прве руске јединице у саставу Ифора стигле су у БиХ, у првој заједничкој војној мисији с трупама САД и осталих западних земаља после Другог светског рата.

1998 - Канађанка Луиз Фрешет наименована је за заменика генералног секретара УН, функцију која до тада није постојала у светској организацији.

1998 - Немачка је пристала да установи фонд од 200 милиона марака ради обештећења око 18.000 Јевреја из источноевропских земаља, жртава нацистичке Немачке током Другог светског рата.

2000 - Турска влада сагласила се да одложи извршење смртне казне, вешањем, над лидером курдских побуњеника Абдулахом Оџаланом.

2000 - Велика Британија је хомосексуалцима дозволила службу у оружаним снагама.

2002 - Преминуо је Сајрус Венс, амерички политичар, државни секретар. Године 1991. налазио се на месту специјалног изасланика генералног секретара УН Хавијера Переса де Куељара у бившој Југославији.

2005 - Европски парламент ратификовао је Устав Европске уније.

2006 - У стампеду међу верницима, последњег дана ходочашћа у Мини, источно од светог града Меке, погинуло је 363 људи а више од 200 је повређено.

2006 - Турчин Мехмед Али Агџа, који је 1981. покушао да убије папу Јована Павла II, пуштен је на слободу после одлежаних готово 25 година робије у италијанским и турским затворима због атентата на папу као и убиства једног турског новинара.

2009 - Умро је Клод Бери, француски режисер, глумац, продуцент и сценариста, добитник Оскара. Међу његовим најпознатијим филмовима су адаптације трагичних прича из провансалског живота француског писца Марсела Пањола - "Жан де Флорет" и "Манон". Важио је за аутора који приморава публику да размишља и поставља питања.

2009 - Умро је Драган Савић, српски илустратор, карикатуриста и стрип аутор, последњи из плејаде великих стрип аутора међуратног Београда. Након Другог светског рата завршио је Академију за примењену уметност. Највећи део радног века провео је као карикатуриста и новинар у дневном листу "Борба". Његове карикатуре објављиване су и у "Њујорк тајмсу", "Крокодилу", "Унити", "Ођију", "Чикаго сан тајмсу", "Асахи шимбуну". Био је дописни члан Академије "Сан Марко" у Венецији. Први је добитник награде за карикатуру "Пјер", а добио је и низ међународних признања попут Сребрне медаље с палмом на Светском фестивалу карикатуре у Бордигери, прве награде на Светском конкурсима "Карикатура у борби за мир" у Њујорку, Златне медаље на Бијеналу хумора у Толентину.

2010 - На Хаитију се догодио страховит земљотрес са епицентром око 25 километара западно од главног града Порт-о-Пренса. По броју жртава био је то други најсмртоноснији земљотрес у историји уопште. Тамошње власти процениле су коначан број жртава на чак 316.000.

(Танјуг)